

Sygn. akt I C 45/23 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2023 r.

Sąd Rejonowy w Kwidzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Halina Maliszewska

Protokolant: sekretarz sądowy Patrycja Lis

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2023 r. w Kwidzynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko A. S.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sędzia Halina Maliszewska

Sygn. akt I C 45/23 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w W. wystąpił przeciwko pozwanemu A. S. z roszczeniem o zapłatę kwoty 725,22 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód wniósł nadto o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że pozwany był objęty ochroną ubezpieczeniową i stroną umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w powodowym (...) S.A. z siedzibą w W.. Na potwierdzenie ochrony ubezpieczeniowej powód wystawił pozwanemu polisę ubezpieczenia OC nr (...) dla pojazdu mechanicznego pozwanego marki S. o numerze rejestracyjnym (...). Ochrona ubezpieczeniowa wskazanego pojazdu pozwanego obejmowała okres od dnia 26 stycznia 2020 r. do dnia 25 stycznia 2021 r. Pozwany nie opłacił należnej powodowi składki ubezpieczeniowej, przez co powstało zadłużenie na kwotę 619,50 zł. Pomimo braku zapłaty należnej składki powód musiał świadczyć ochronę ubezpieczeniową do końca trwania ochrony ubezpieczeniowej z polisy OC. Powód podejmował wielokrotne próby zawarcia z pozwanym porozumienia w toku prowadzonego postępowania windykacyjnego (polubownego) przed wniesieniem pozwu. Próbował podjąć kontakt listowny, telefoniczny, elektroniczny, jednakże bez skutku. Ostatecznie bezskutecznie wezwał pozwanego do zapłaty listem poleconym pod rygorem skierowania sprawy do sądu. Powód podał, że w dniu 03 sierpnia 2022 r. skierował pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydziału Cywilnego. Postanowieniem z dnia 06 października 2022 r. Sąd umorzył postępowanie.

Pozwany A. S. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwany zaprzeczył, aby powód podejmował wielokrotne próby porozumienia się z nim co do spłaty wierzytelności objętych pozwem. Wskazał, że pojazd marki S. zbył w dniu 30 czerwca 2019 r., o czym zawiadomił Starostwo Powiatowe w K. oraz powoda. Podniósł, że powód nie zawiadomił go nigdy o wystawieniu nowej polisy i nie wydał mu takiego dokumentu. Podniósł, że powód powinien go zawiadomić o zawarciu nowej umowy i tym samym umożliwić reakcję, tj. odstąpienie od umowy lub jej skrócenie. Po zawiadomieniu go o wystawieniu nowej polisy na sprzedany pojazd i przesłaniu mu polisy odstąpiłby natychmiast od tej umowy i nie poniósłby jej kosztów. Z uwagi na to, że powód nie dopełnił swoich obowiązków pozwany nie wiedział przez blisko dwa lata, że zawarł jakąkolwiek umowę z powodem. Pozwany przyznał, że otrzymał przedsądowe wezwanie do zapłaty z marca 2021 r., które potraktował jako pomyłkę, z uwagi na to, że od około 2 lat nie posiadał już przedmiotowego pojazdu. Ponadto pozwany zarzucił, że powód ma dostęp do systemu CEPIK, więc ubezpieczając pojazd miał możliwość zweryfikowania jego zbycia.

Sąd ustalił, co następuje:

Samochód marki S. o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność pozwanego A. S. w okresie od 26 stycznia 2019 r. do 25 stycznia 2020 r. był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w powodowym (...) S.A. z siedzibą w W..

(**dowód:** polisa numer (...) – k. 34 akt)

W dniu 30 czerwca 2019 r. pozwany sprzedał w/w pojazd O. H.. O sprzedaży pojazdu pozwany zawiadomił Starostwo Powiatowe w K..

(**dowód:** umowa kupna – sprzedaży samochodu – k. 29 akt)

W nieustalonej dacie pozwany wystawił nową polisę numer (...) obejmującą obowiązkowym ubezpieczeniem OC przedmiotowy pojazd w okresie od 26 stycznia 2020 r. do 25 stycznia 2021 r. Składka ubezpieczeniowa została określona na kwotę 626,50 zł. W polisie jako właściciel pojazdu został wskazany pozwany A. S..

(**dowód:** polisa numer (...) – k. 15 akt)

Pismem z dnia 10 marca 2021 r. (nadany w dniu 15 marca 2021 r.) powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 660,17 zł (619,50 zł tytułem należności głównej i 40,67 zł tytułem odsetek) w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego.

Przedsądowe wezwanie do zapłaty zostało doręczone pozwanemu w dniu 19 marca 2021 r.

Przedsądowe wezwanie do zapłaty zostało ponowione przez powoda w dniu 13 lipca 2022 r. i obejmowało już kwotę 721,12 zł (619,50 zł tytułem należności głównej i 101,62 zł tytułem odsetek).

Pozwany nie odpowiedział na żadne z wyżej wskazanych wezwań do zapłaty, uznając je za wysłane do niego omyłkowo.

(**dowód:** przedsądowe wezwanie do zapłaty z 10.03.2021 r. – k. 16, 41 akt, wydruk z systemu Poczty Polskiej S.A. – k. 17 akt, przedsądowe wezwanie do zapłaty z 13.07.2022 r. – k. 42 akt, wyjaśnienia pozwanego A. S. – k. 46 – 46 v akt)

W dniu 03 sierpnia 2022 r. powód wystąpił do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydziału Cywilnego przeciwko pozwanemu A. S. z pozwem o zapłatę kwoty 725,22 zł.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie w dniu 29 sierpnia 2022 r. wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym uwzględniający żądanie pozwu, sygn. akt VI Nc-e 1066222/22.

Z uwagi na skuteczne wniesienie sprzeciwu przez pozwanego nakaz ten utracił moc, w związku z czym postanowieniem Referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 06 października 2022 r. elektroniczne postępowanie upominawcze w przedmiotowej sprawie zostało umorzone.

(**dowód:** wydruk akt elektronicznego postępowania upominawczego w sprawie VI Nc-e 1066222/22 – k. 12 – 14 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów wyżej powołanych, przedłożonych przez strony i nie kwestionowanych wzajemnie. Sąd również nie znalazł podstaw, aby odmówić im wiarygodności. Dowody te potwierdzają w zasadzie okoliczności niesporne.

Pozostałe złożone w sprawie dokumenty (k. 34-40 akt), w tym nadesłane przez powoda: oferta kontynuacji ubezpieczenia, potwierdzenie umowy ubezpieczenia oraz wydruki z nieustalonego systemu o poleceniu wysłania, nie określonym adresatom, na adres pod którym mieszka pozwany, bliżej nie określonych przesyłek, nie zostały uznane przez Sąd za wiarygodne, ponieważ są pismami nie podpisanymi, stanowią wydruki nie potwierdzone za zgodność z oryginałem, na polisie brak daty jej wystawienia a z potwierdzeń wysłania (k. 37 i 39 akt) nie wynika ani adresat przesyłki ani rodzaj pisma, ani sprawa w której pismo wysłano listem zwykłym. Faktowi otrzymania tych pism zaprzeczył pozwany.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom pozwanego A. S., za wyjątkiem twierdzenia, że zawiadomił powoda o sprzedaży samochodu, ponieważ tej okoliczności pozwany nie udowodnił w toku procesu. W pozostałym zakresie wyjaśnienia pozwanego były potwierdzone dowodami z dokumentów, były spójne i wewnętrznie niesprzeczne, nadto obserwacja jego zachowania podczas składania wyjaśnień dała podstawy do przyjęcia, iż zeznania były szczerze, naturalne i prawdziwe. Sąd dał również wiarę twierdzeniom pozwanego, że nie został zawiadomiony o przedłużeniu umowy ubezpieczenia OC na następny okres ponieważ tej okoliczności powód nie udowodnił.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał roszczenie powoda za nieuzasadnione i jako takie oddalił.

Obowiązek ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych obciąża posiadacza pojazdu mechanicznego. Wynika to z art. 23 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 2277).

Bezsporne w sprawie jest, że pozwany zawarł jako ubezpieczający umowę ubezpieczenia OC samochodu osobowego marki S. o numerze rejestracyjnym (...) na okres od dnia 26 stycznia 2019 r. do 25 stycznia 2020 r. Bezsporne jest również, że w okresie tego ubezpieczenia - w dniu 30 czerwca 2019 r., pozwany sprzedał samochód. Okoliczność tę potwierdził umową sprzedaży samochodu. Z umowy tej wynika też, że zbycie pojazdu zgłosił do Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w K. w dniu 10 lipca 2019 r.

Od dnia 30 czerwca 2019 r. pozwany przestał być zatem i właścicielem i posiadaczem pojazdu samochodowego. Pozwany nie zawierał z powodem umowy ubezpieczenia na kolejny okres od dnia 26 stycznia 2020 r. do 25 stycznia 2021 r.

Powód wywodzi swoje roszczenia z zawarcia umowy ubezpieczenia z mocy samego prawa zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych ..... Stosownie do treści tego artykułu jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następną umową na kolejne 12 miesięcy.

Wbrew jednak twierdzeniom powoda przepis ten nie ma zastosowania w okolicznościach niniejszej sprawy. Nie mogło dojść do „automatycznego odnowienia” umowy ubezpieczenia z uwagi na zbycie pojazdu przez pozwanego jeszcze w okresie trwania poprzedniej umowy.

Zgodnie z art. 31 ust. 1 powołanej wyżej ustawy w razie przeniesienia prawa własności pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na posiadacza pojazdu, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności, przechodzą prawa i obowiązki poprzedniego posiadacza wynikające z tej umowy. **Umowa ubezpieczenia OC ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta**, chyba że posiadacz, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności, wypowie ją na piśmie. **Przepisów art. 28 nie stosuje się.**

W przypadku zbycia pojazdu nie dochodzi zatem do „automatycznego odnowienia” umowy ubezpieczenia. Ustawodawca wyraźnie i jednoznacznie wyłączył stosowanie tej instytucji w przypadku przeniesienia prawa własności pojazdu. Umowa ubezpieczenia OC wygasa w takiej sytuacji najpóźniej z upływem okresu na który została zawarta, jeżeli nabywca pojazdu nie wypowie jej wcześniej. Wygaśnięcie umowy następuje bez żadnych warunków. Ustawodawca nie wymaga dla skuteczności wygaśnięcia umowy zawiadomienia firmy ubezpieczeniowej przez dotychczasowego właściciela o zbyciu pojazdu. Co prawda właściciel powinien to zrobić we własnym szeroko pojętym interesie by uniknąć ewentualnej odpowiedzialności określonej w art. 32 ust. 4 ustawy za zapłatę składki należnej za okres od dnia przeniesienia własności do dnia powiadomienia o sprzedaży samochodu. Niedopełnienie jednak tego obowiązku informacyjnego może rodzić negatywne skutki dla zbywcy tylko w postaci ponoszenia obowiązku zapłaty składki ubezpieczeniowej za okres do dnia powiadomienia, ale oczywiście tylko w okresie w którym trwała i mogła trwać umowa ubezpieczenia. Umowa ta jednak nigdy sama się nie przedłuży na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy ani wobec zbywcy pojazdu ani wobec nabywcy pojazdu.

Skoro umowa nie mogła być automatycznie wznowiona pozwany nie ponosi odpowiedzialności za dochodzoną pozewem składkę ubezpieczeniową.

Wskazać też należy, że pozwany po sprzedaży pojazdu i w dacie wznowienia umowy ubezpieczenia nie mógł wypowiedzieć umowy ubezpieczenia ponieważ nie był już posiadaczem pojazdu mechanicznego, którego umowa dotyczyła. Stosownie zaś do art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych .... tylko posiadacz pojazdu mechanicznego ma obowiązek wypowiedzenia umowy ubezpieczenia na jeden dzień przed upływem okresu na który umowa została zawarta, jeżeli nie chce jej kontynuować na zasadzie automatycznego wznowienia. Przepis art. 28 ust. 1 ustawy wprost stanowi bowiem, że jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy. Skutki tzw. automatycznego wznowienia nie mogą zatem dotyczyć osoby nie będącej posiadaczem pojazdu, co wynika z literalnego brzmienia powyższego przepisu.

Na marginesie wskazać też należy, że w art. 28 ustawy nałożono szereg obowiązków których winien dokonać zakład ubezpieczeń by doszło do automatycznego przedłużenia umowy ubezpieczenia, których powód nie wykonał a przynajmniej tego nie wykazał w toku procesu.

Zgodnie z art. 28 ust. 1b ustawy Nie później niż 14 dni przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, zakład ubezpieczeń **jest obowiązany** do wysłania ubezpieczającemu informacji o ubezpieczeniu na kolejny okres ubezpieczenia.

Zgodnie z ust. 1c tego artykułu Informacja, o której mowa w ust. 1b, zawiera w szczególności:

1) określenie wysokości składki ubezpieczeniowej w przypadku, gdy dojdzie do zawarcia następnej umowy ubezpieczenia w trybie ust. 1;

2) pouczenie, że wysokość składki, o której mowa w pkt 1, może ulec zmianie, jeżeli po wysłaniu informacji przez zakład ubezpieczeń wyjdą na jaw okoliczności mające wpływ na wysokość składki, oraz wskazanie tych okoliczności;

3) pouczenie o prawie wypowiedzenia dotychczasowej umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zgodnie z ust. 1 oraz o formie, możliwym sposobie oraz terminie złożenia tego wypowiedzenia;

4) pouczenie o skutkach tego wypowiedzenia oraz o skutkach braku tego wypowiedzenia.

Ponadto zgodnie z art. 28 ust 1a ustawy W razie zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń jest obowiązany potwierdzić zawarcie umowy dokumentem ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia.

Powód oświadczył, że wypełnił ustawowy obowiązek informacyjny wysyłając pozwanemu stosowne pisma ale pozwany okoliczności tej zaprzeczył, twierdząc, że nie otrzymał oferty kontynuacji ubezpieczenia z k. 35 – 36 akt ani polisy numer (...). Powód na potwierdzenie wysłania pozwanemu w/w dokumentów przedłożył jedynie wydruki z własnego systemu (k. 37-39 akt), z których wynika, że zostały one wysłane listami zwykłymi.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na stronie która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Sąd uznał, że powód nie wykazał by wysłał pozwanemu informację z ofertą ubezpieczenia na kolejny okres, by pouczył go o możliwości wypowiedzenia umowy i o skutkach braku wypowiedzenia. Powód nie wykazał też by potwierdził zawarcie umowy ubezpieczenia polisą. Oświadczenie o wysłaniu tych dokumentów listami zwykłymi nie stanowią wystarczającego dowodu skutecznego doręczenia ich pozwanemu. Dodatkowo wskazać należy, że z wydruku polecenia wysłania przesyłek wynika tylko, że polecono w dniu 9 stycznia 2020 r. i 25 stycznia 2020 r. wysłanie listem zwykłym jakichś przesyłek na adres zamieszkania pozwanego. Nie wynika natomiast z tego wydruku, jakich pism dotyczyło polecenie wysłania, w jakiej sprawie i że adresatem pism jest pozwany.

Powód jako profesjonalny podmiot zajmujący się ubezpieczeniami majątkowymi powinien zdawać sobie sprawę, że wysyłanie korespondencji listami zwykłymi zamiast poleconych nie skutkuje powstaniem domniemania skuteczności doręczenia, co oznacza, że oświadczenie adresata, iż nie otrzymał przesyłki skutkuje przerzuceniem na nadawcę ciężaru dowodowego wykazania, że przesyłka dotarła do adresata.

W ocenie Sądu logicznym było, że pozwany sprzedając samochód nie miał zamiaru kontynuować stosunku ubezpieczeniowego łączącego go z powodem. Wobec zbycia pojazdu nie miał też interesu w korzystaniu z ochrony ubezpieczeniowej świadczonej przez powoda. Wiarygodne są zatem twierdzenia pozwanego, że w razie otrzymania od powoda oferty kontynuacji ubezpieczenia skontaktowałby się z ubezpieczycielem w celu rezygnacji z ubezpieczenia.

Mając na uwadze powyższe wobec braku podstaw z art. 28 ust 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych... i art. 805 k.c. Sąd powództwo oddalił.

Sędzia Halina Maliszewska